Doğan Kardeş

Sayı 1

Güzel Bayramlar !

Krş. 50

Kardeşlerle Başbaşa

Merak ediyoruz !
Tanımak istiyoruz !

Resim meraklısı, yazı, şiir meraklısı, musiki meraklısı, fotoğraf meraklısı, el işi meraklısı, kolleksiyon meraklısı, hayvan meraklısı, makine meraklısı, kısaca boş zamanlarını boş geçirmiyen, her hangi bir şeyi severek ona merak saldıran kardeşlerimizi merak ediyoruz, onları illâki tanımak istiyoruz.
Bize kendilerini tanıtsınlar, meraklarını anlatsınlar. Kabilse, meraklarile beraber çekilmiş bir resimlerini göndersinler. Adlarını, ev adreslerini yazmayı sakın unutmasınlar.

●

Yarınki Milli Takımın sol açığı ve

ZEKİ SPOREL

mağazasının da has müşterisi Bay Sportmen' i takdim ederiz !

●

Klişelerimizi, san'atkâr Kenan Dilpçman yaptı.

Bir orkestra kurabilir miyiz ?

Piyano, keman, viyolonsel, ağaz armoniği, akordiyon veya diğer musiki âletleri çalan çocukları tanımak istiyoruz. Bize çalarken alınmış resimlerile beraber, aşağıdaki soruların da cevaplarını yazıp göndersinler.
Kaç yaşındasınız?
Hangi âleti çalıyorsunuz?
Ne zamandan beri çalışıyorsunuz?
Kimden ders alıyorsunuz?
Nota biliyor musunuz?
Büyüyünce musiki san'atkârı mı olmak istiyorsunuz?
Yoksa sadece keyfiniz için mi çalıyorsunuz?
En çok sevdiğiniz musiki parçaları nelerdir?
Radyo dinliyor musunuz?
Hangi musiki nevilerinden hoşlanıyorsunuz?
Hiç konsere gittiniz mi?
Kimin konserlerini dinlediniz?
Bir musiki parçası bestelemek canınız istiyor mu?
Hiç bunu denediniz mi?
Konser vermek ister misiniz?
Bir konser verseniz, nasıl bir program yaparsınız?
Bir çocuk orkestrasında çalışmak ister misiniz?

(31 - inci sayfaya)

●

Kardeşler !
Arkadaşlar !

23 Nisan

bizim bayramımızdır !
Bütün hafta bizim haftamızdır. Biz, bu hafta her zamandan daha neşeli, daha canlı olacağız ! Birbirimizi, her zamandan daha çok seveceğiz ve sayacağız !
Yaşasın bayramımız !
Yaşasın Türk Çocukları !

Allo! Allo!
AYŞE ABLA

ENGİN — Allo! Allo! Ayşe Abla.. duyduklarım doğru mu? *Doğan Kardeş*'e abone olanlar arasında, her yıl bir kur'a çekilecekmiş ve yüz kişiye Doğan Sigorta Şirketiyle Yapı ve Kredi Bankası tarafından iki bin liralık güzel güzel hediyeler dağıtılacakmış, doğru mu bu söylenenler?

AYŞE ABLA — Engin yavrum, tabii doğru. Hem bu kur'a çok heyecanlı bir şey olacak.

— Ne gibi hediyeler meselâ?

— Meselâ, bisiklet, fotoğraf makinesi, elbiselik kumaş, dolma kalem gibi şeyler. Daha başka ne gibi hediyelerin kur'aya konmasını istiyorsanız, *Doğan Kardeş*'e yazın.

— Aman ne iyi, meselâ bir boya takımı da konsa, hiç fena olmaz!

●

GÜLEN — Allo! Allo! Ayşe Abla.. *Doğan Kardeş* neden her hafta çıkmıyacak ta ayda bir çıkacak? Biz, bir ay nasıl bekleriz?.

AYŞE ABLA — *Doğan Kardeş* de sizinle her hafta buluşmağı pek isterdi ama, ne yapsın ki, bu harp senelerinde, insan istediği kadar kâğıt bulamıyor. Şimdi içinizde bazıları belki « iyi ama Ayşe Abla, ayda bir, 32 sahife olacağına, haftada bir, sekiz sahife olsun » diyeceksiniz.. *Doğan Kardeş* her nedense tombulluğu çok seviyor!. Bu tombulluk, hiçte fena bir şey değil ama. Eğer sekiz sahifelik bir şey olsaydı, size öyle her sayısında bir tam piyes verebilir miydi? Halbuki siz piyesleri ne kadar çok seversiniz. İleride imkân bulunca, *Doğan Kardeş* sizlere daha sık gelmeğe karar verecek, tombulluğundan hiç fedakârlık etmeden, haftada veya on beş günde bir, yine 32 sahife olarak çıkacak..

●

YILDIZ — Allo! Allo! Ayşe Abla, Sen bizim radyodaki Ayşe Ablamız mısın, yoksa *Doğan Kardeş*'in başka bir Ayşe Ablası mı var? Eğer bizim radyodaki Ayşe ablamız isen, bize arada sırada bu dergide kulübümüzden haberler verir misin?

AYŞE ABLA — Ben, *Doğan Kardeşin* de, sizlerin de radyodaki ablanızım. Radyo çocuk kulübünden nasıl haberler beklediğinizi, size onun hakkında neler anlatmamı istediğinizi bana birer mektupla bildirirseniz size bu sahifelerde anlatmağa söz veri-

yorum.. Hem, şimdi düşündüm, bu sahiden iyi bir şey olacak.. Hemen hemen her hafta gerek provalarda, gerekse yayın esnasında, bizi oldukça güldürüp eğlendiren yanlışlıklar, aksilikler, tuhaflıklar falan olur.. Biz bunları elimizden geldiği kadar sizlere hissettirmemeğe çalışırız; çünkü sizin bunların farkına varmanız, programın bozulması demektir.. Biz de tabiî bunun olmasını istemeyiz.. İstemeyiz ama, zaman zaman bir çok şeyler olmuştur ki, « ah şunu programda çocuklara bir duyurabilseydik » diye üzülmüşümdür.. İşte, *Doğan Kardeş* bana da bu fırsatı verdi.. Tiyatrocuların « sahne gerisi » veya « kulis arası » dedikoduları gibi, bizim de, isterseniz siz buna « mikrofon gerisi » deyin, mikrofon gerisi haberlerimiz olacak ve kulübünüzün mikrofon gerisi haberlerini *Doğan Kardeş* yoliyle size anlatacağım.. Tabiî eğer siz isterseniz..

●

EROL — Allo! Allo! Ayşe Abla, *Doğan Kardeş*, çocuklar arasında bir resim yarışı açmış. Bu yarışa giren resimlerden bir sergi yapılacakmış. Sonra bu sergi İngiltere'ye ve Amerika'ya gönderilecekmiş doğru mu?

AYŞE ABLA — Tabiî doğru, niçin doğru olmasın bakayım?

— Hiç çocuk resimleri İngiltere'ye, Amerikaya'ya gönderilir mi Ayşe Abla?

— Pekâla gönderilir. Sen, görüyorum ki, Yozgat çocuklarının Londra'da ve İngiltere'nin 54 şehrinde açılan resim sergilerinden hiç haberin yok.

— A. A!. sahi mi Ayşe Abla?

— Tabiî sahi Erol, hem Yozgat çocuklarının resimleri İngiltere'de o kadar beyenildi ki, onlar hakkında İngiliz gazetelerinde sahifeler dolusu yazılar çıktı.

— Aman inşallah bizim sergi de böyle beyenilir.

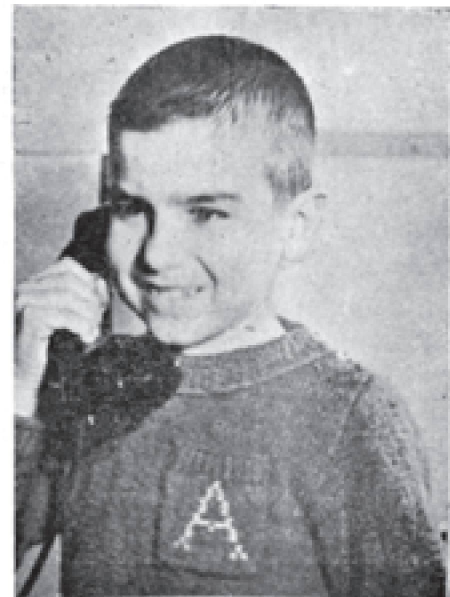
— İyi çalışır, güzel resimler yaparsanız, tabiî beğenilir.

Doğan Kardeş istidatlı küçük müzisiyenleri de unutmadı, bu genç istidatları halka tanıtmak ve onları teşvik etmek için İstanbul'un çocuk Tiyatrosunda, zaman zaman konserler tertip etmeği de düşünüyor..

●

Allo, allo çocuklar! İşte *Doğan Kardeş*'in sizler için tasarladığı plânların bir kısmı. Daha fazlasını öğrenmek için bu sayıdaki « Kardeşlerimizle başbaşa» adlı yazıyı herhalde okuyunuz? Eğer sizin de başka istekleriniz varsa, hiç çekinmeyin, hemen *Doğan Kardeş*'e bildirin.. O sizleri memnun etmek için elinden geleni yapmıya çalışacaktır.

Hepiniz hoşca kalın! Yavrularım...

Kuzum anne bir Masal söyle!

Anlatan : Fahrünnisa Seden

Çocuklar, benin annem çok güzel masal anlatır. Fakat hergün papas pilav yemediği için, annem de hergün masal anlatmaz. Nasıl anlatsın ya? Kadıncağızın işi başından aşkın.. Yemeği o pişirir, doğrusu yemek pişirmesini de çok iyi bilir benim annem. Ortalığı o temizler, söküklerimizi o diker. Ona elimden geldiği kadar yardım etmek istiyorum amma, bayağı günler ders çalışmaktan vakit kalmıyor ki, ancak cumartesi öğleden sonraları, bir de pazar günleri, sebze ayıklamak, bulaşık yıkamak, toz almak gibi işlerde biraz yardımım dokunuyor. O da beni:

— Ah benim hamarat kızım! diye seviyor.

Kardeşim Kaya, annemin beni (Ah benim hamarat kızım!) diye sevdiğini duyunca kıskanır da «Anne, der, bana da bir iş ver de yapayım!» Fakat annem, ona yanlız pirinçlerin taşlarını ayıklatır! Çünkü sebze ayıklarken, bir taraftan da boyuna yer! Çünkü sebzenin sağlık için faydalı olduğunu duymuş. Bulaşık yıkarken de muhakkak ya bir tabak, ya bir bardak kırar. Tabii ne de olsa erkek, elinden bir iş gelmez ki! Geçen cumartesi günü öğleden sonra, annem köşesine oturmuş dikiş dikerken, ona:

— Anneciğim, dedim, bana çoktandır hiç bir masal anlatmadın... Haydi bir tane anlat ta dinleyim.

— Anlatayım kızım ama, sen evvelâ söyle bakayım, şiirini güzelce ezberledin mi?

— Ezberledim anneciğim!

— Söyle de dinleyelim bakalım.

— Peki anneciğim.

İnek abla! İnek abla!
Sütün içtim kana, kana.
Tanrı sana bol ot versin
Otlar dönsün süte yağa!

Arı hala! Arı hala!
Balın yedim doya doya.
Sakın beni çiçek sanıp
İğnenle burnumu sokma!

Koyun amca! Koyun amca!
Olur yünün kumaş sırta.
Çıtır çıtır yemen için
Dağlar kırlar dolsun yonca!

Tavuk kardeş! Tavuk kardeş!
Yumurtalar neden hep eş?
Bayılırım tazesine
Koş yumurtla, doğdu güneş!

Ben bitirince,

— Aferin kızım, dedi annem. Sonra başladı anlatmağa..

Bir varmış bir yokmuş. Eski, çok eski, çok eski zamanlarda, beş güzel kızı ve ihtiyar annesile denizin dibinde yaşıyan, yarı beline kadar insan, yarı belden aşağısı balık, bir deniz Kralı varmış. Anneleri öldüğü için, beş güzel kıza büyük anne bakar, hem annelik, hem de arkadaşlık edermiş. Deniz dibi diyarının en kibar kadını olduğunu belli etmek için, büyük anne, kuyruğuna on iki tane iri inci takarmış; çünkü oradaki bütün kibar kadınların kuyruklarında yalnız inci varmış. Beş deniz kızının sarayı mercan dıvarlı, kehribar camlı, sedef damlı, etrafı deniz bitkileriyle çevrilmiş çok güzel bir saraymış. Bu Prenseslerin hepsi, iyi yürekli, hepsi akıllı, hepsi güzel, fakat en küçüğü, gül yaprağı kadar nazik, pembe derisi, lâcivert gözleri, uzun siyah kirpikleri, kapkara saçları ve tatlı sesile hepsinden daha üstünmüş.

Arasıra vapurlar battıkça, deniz kızları, kazaya uğrıyanlara yardım için koşar, uğraşır çabalar; fakat dillerini bilmedikleri için, dertlerini anlıyamaz, ekseriya korkudan ölen zavallı insanlara bakıp acındıktan sonra, vapurdan hoşlarına giden şeyleri alır saraylarına götürürlermiş. İşte, yine böyle bir deniz kazasının sonunda, en küçük deniz kızının eline bir güzel erkek heykeli geçmiş. Onu sürükliye sürükliye sarayın bahçesindeki söğüdün altına getirip yerleştirmiş. Her gün bir heykelin bacaklarına, bir de kendi kuyruğuna bakıp bakıp insan olmadığına üzülürmüş.

Günün birinde, gidip büyük anneye yalvarmış; yer yüzüne çıkıp etrafı seyretmek için izin istemiş. İhtiyar, düşünüp taşındıktan sonra, daha dört sene, yani on yedi yaşına kadar sabretmesini söylemiş. O sene, büyük abla, on yedi yaşına bastığı gün ilk defa yer yüzüne çıkıp, akşam eve döndüğü zaman, kardeşlerine pırıl pırıl parlıyan güneşi, zümrüt yeşili kırları, akar suları, şakıyan kuşları uzun uzun

anlatmış. Kardeşlerin arasında birer yaş fark olduğu için, her sene sırası gelen yeryüzüne çıkarmış! Nihayet en küçük Prensesin senelerden beri beklediği gün de gelmiş.

Büyük anne sevgili kızının kuyruğuna 8 inci takmış, başına da inciden yapılmış kıymetli bir taç koymuş. Küçük Prenses, ağır tacın boynunu ağrıttığından şikâyet edince, « A... Kızım, kibarlık kolay değil, acısına katlanmalı » diye öğüt vermiş. Deniz kızı herkesi öpüp vedalaştıktan sonra; var kuvvetile yüzerek çar çabuk suyun yüzüne çıkmış. Çıkmış ama hiç te umduğunu bulmamış; asık suratlı bir gök yüzü, kip kirli renkli bir deniz, soğuk bir rüzgâr. Yavaşça bir kayanın üstüne çıkıp etrafı seyre dalmış. Uzakta, tâ uzakta, altın direkli, ipek yelkenli bir gemi gözüne ilişmiş. Suya atlıyarak gemiye doğru yüzmüş. Yaklaştıkça kulağına çalgı ve şarkı sesleri gelmeğe başlamış. Nihayet geminin yanına kadar gidip bir pencereden içeriye bakmış. O zaman, işte o zaman, gözlerine inanmamış, gemide büyük bir ziyafet veriliyor, herkes, elmas kadar parlak, kara gözlü, ayın on dördü gibi güzel bir delikanlının şerefine şarap içerek şarkı söylüyormuş. Biraz dinlendikten sonra, güzel gencin, yirmi ikinci doğum yılı kutlanan bir Prens olduğunu öğrenmiş. O anda Prense âşık olarak, insan olmak sevdasına düşmüş. Her an biraz soğuyan, biraz daha hırçınlaşan ruzgâr, azgın bir fırtına halini alınca, altın direkli, ipek yelkenli gemi, önce bir hayli sallanmış, sonra çatırdamış, sonra da büyük bir gürültü ile ortadan ikiye ayrılmış. Deniz kızı hiç vakit kaybetmeden, korkudan ve başına düşen ağır direğin verdiği sersemlikten suyun üstünde baygın yatan Prensi yakalıyarak, uzakta incecik bir çizgi gibi görünen kıyıya doğru yüzmeğe başlamış. Bir kaç saat dalgalarla cenkleştikten sonra, karaya varmış. Baygın Prensi kumsala yatırarak, oradaki taş binanın içindekileri bahçeye çıkarmak için, denizde biraz açıldıktan sonra, tatlı sesile bir şarkı söylemeğe başlamış. Aradan beş dakika geçmeden, kapı açılmış, dört beş kız çıkmışlar, yerde yatan Prensi görünce yanına koşarak, alıp eve götürmüşler.

O akşam, Deniz kızı sarayına döndüğü zaman, kardeşlerine başından geçenleri kısaca anlatarak erkenden yatmış. Fakat bir türlü uyuyamamış, hep siyah kadife gözlü Prensle, kuyruğundan kurtulup yer yüzüne çıkmanın çarelerini düşünmüş. Zaten durgun olan küçük kız, gün keçtikçe daha durgun, daha mahzun olmuş. Derdini büyük anneye açtığı zaman, ihtiyar kadın bir haylı düşündükten sonra, bu derdin çaresini ancak büyük okyanosun dibindeki yılanlı ormanın cadısının bulabileceğini söylemiş. Küçük Prenses, o anda yola çıkarak, üç gün, üç gece durmadan yüzmüş; canavarlarla dolu korkunç uçurumlardan, hiç bir canlı mahlûkun ayak basmadığı sık ormanlardan, mürekkep balıklarının yaşadığı simsiyah sulardan geçip, nihayet tüyler ürpertici sarılı karalı yılanlanla dolu ormanın ortasında oturan cadıyı bulmuş. Cadı, etrafına toplanan kocaman kocaman su kaplumbağalarile oynuyormuş. Deniz kızını görünce oralara nasıl geldiğini, ne istediğini sormuş. Derdini dinleyince, tam vaktinde geldiğini söyliyerek, kuyruğundan kurtulup insanlar gibi ayaklara sahip olabilmesi için, dünyanın en acı ilâcını, gün doğmadan, Prensin mermer sarayının merdivenlerine oturup içmesini sağlık verdikten sonra, insan olunca bir daha babasını, büyük annesini, kardeşlerini göremiyeceğini, her adım atışında ayaklarının çok, ama pek çok acıyacağını ve eğer güzel delikanlının sevgisini kazanıp onunla evlenemezse, Prensin bir başkasile evlendiğinin ertesi günü ölüp deniz köpüğü olacağını da anlatmış. Deniz kızı, bir an bile düşünmeden, her şeye razı olduğunu söyleyince, cadı, « ilâcı sana vermem için, senin de tatlı sesini bana vermen lâzım, » demiş. Kızcağız, bunu duyunca, cok üzülmüş, « güzel Prensle konuşamadıktan sonra, insan olmak niye yarıyacak? » diye soracak olmuş.

Bu ara cadının sesi gürlemiş; « Kararını çabuk ver, beş dakikan var, benim uyku saatim geldi. İlâcı istiyorsan, dilini çıkar da keseyim.» Zavallı Prenses, bir an düşünmüş, eğer konuşamazsa, derdini güzel gözlerile anlatabileceği aklına gelmiş, ağzını açar açmaz, cadı da dilini kökünden kesmiş. Küçük Prensesin ağrıyı sızıyı düşünecek vakti olmadığı için, üç gün, üç gecede geldiği yolu, sekiz saatte gidip, gün doğmadan Prensin sarayına varayım diye durup dinlenmeden yüzmüş. Fakat bir yandan dilinin acısı, bir yandan da evini barkını bir daha görememek üzüntüsü, takatını her an biraz daha azaltıyormuş. Ufukta, Tan yerinin ağırmağa başladığını görünce, bütün ümidinin kaybolduğunu, yorgun vücudünün kurşun gibi ağırlaşıp denizin dibine doğru inmeğe başladığını hissederek kendinden geçmiş. Uyandığı zaman, kendisini iyi bir yüzücü olan büyük annesinin kollarında bulmuş. Gün doğmadan saraya vararak, cadının verdiği ilâcı içip derin bir uykuya dalmış.

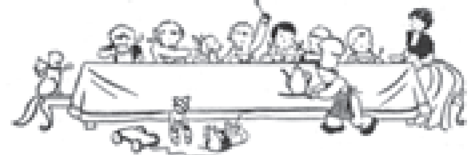
Günlerce uyuduktan sonra, gözlerini açtığı zaman kendisini bir atlas yatak içinde, sivah kadife gözlü Prensi de karşısında hayran hayran bakar bulmuş. Kuyruğu kaybolmuş, yerine de iki güzel beyaz bacak gelmiş. Derhal yatağından kalkıp yanındaki şık elbiseleri bir bir seyredip bayılmış.
Bütün saray halkı, harıl harıl düğün hazırlıkları yapmağa başlamışlar. Fakat, Deniz kızının, aşkı uğrunda kaybettiği sesinin acısını gün geçtikçe daha çok duyduğunu, iyi kalpli delikanlı da anlamış olacak ki, sarayda şarkı söylemeği yasak etmiş.

Düğün sabahı, gün doğmadan kalkan Prenses, doğruca deniz kıyısına koşarak, yürüdükçe ağrıyan ayaklarını soğuk suya sokup dinlendirmek istemiş. Birden deniz karışıp etrafı bir duman bürümüş, sonra karşısında dört kız kardeşini görmüş. Hepsi, güler yüzlerile « Bak sana düğün hediyesi ne getirdik ? » diye cadının kestiği pembe dili uzatmışlar. Diline kavuşan güzel kız, sevincinden az kalsın çıldıracakmış. « Peki ama, bunu ne vererek cadıdan alabildiniz? diye sorduğu zaman, kardeşleri saçsız başlarını gösterip cadıya güzel saçlarını verdiklerini söyledikten sonra, suya dalıp sır olmuşlar.

Kırk gün, kırk gece düğünler yapılmış, Deniz kızıyla güzel Prens de ömürlerinin sonuna kadar mes'ut yaşamışlar. Onlar ermiş muradına, biz çıkalım tahta boşuna !..

Kapaktaki güzel çocuk fotoğraflarını
DOĞAN KARDEŞ'E
Sabah fotoğrafhanesi sahibi İsmail İnsel ağabey hediye etti.

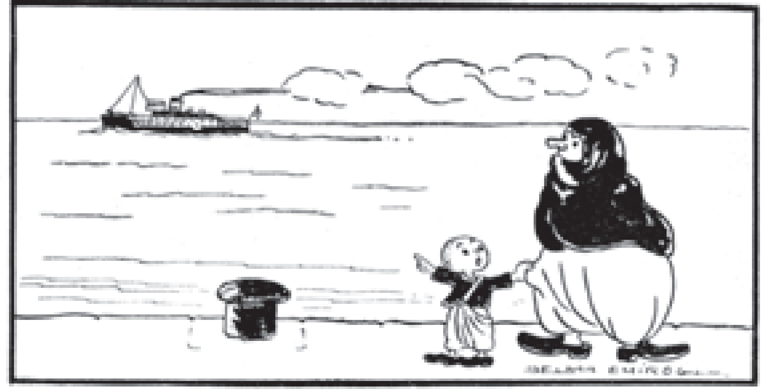

Öğretmen — Ayşe kızım, bana on tane vahşi hayvan say bakayım.
Ayşe — Bir ayı, bir kaplan, bir maymun, yedi arslan!

•

Ahmet, ömründe ilk defa bir insan terazisi görüyor:
— Bu ne anneciğim?
— Terazi.
— Ne yapar terazi?
— Tartar.
— Ne tartar?
— İnsan..
— Beni tarttır öyle ise?
Annesi, Ahmed'i terazinin üstüne çıkarır ve deliğinden bir kuruş atar. Meraklı Ahmed, yine sorar:
— Ne yaptın anne?
— Terazinin deliğinden bir kuruş attım.
— Niçin attın?
— Kaç kilo geldiğini öğrenmek için attım.
Ooo! ama Ahmet çok az geliyorsun; yalnız on kilo. Buna üzüldüm doğrusu...
— Neden anneciğim, bir kuruşa on kilo et az mı?!

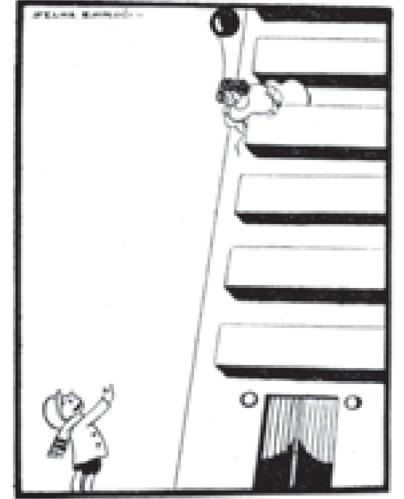
•

Anne bak, lokomotif yüzüyor!

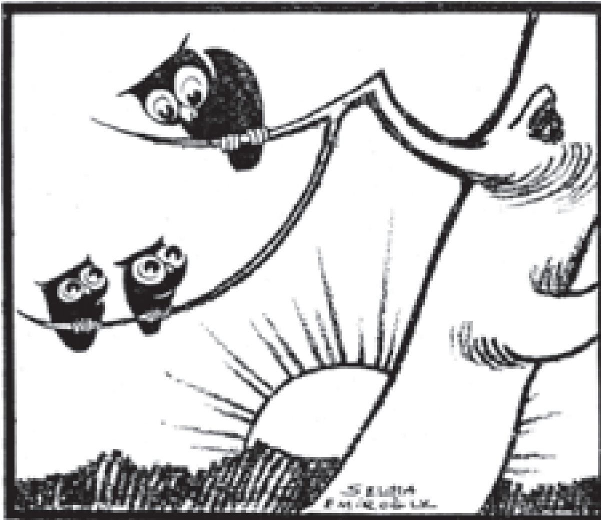
Hasan, arkadaşı Yıldız'a soruyor:
— Bil bakayım, bir kilo kurşun mu, bir kilo pamuk mu daha ağırdır?
Yıldız, hiç şaşırmadan derhal cevap veriyor:
— Bunda bilinmiyecek ne var? İkisi de birdir.
— Öyle ise, ayağına bir kilo kurşun düşsün de, o vakit anlarsın, kurşun mu ağırdır, pamuk mu?!

•

Kuzum anne, balonumu aşağıya atsana!

Kah, Kah, Kah!

Tekinin ablası:
— Beş kuruşluk ekmek, yüz paralık peynir, yüz paralık ta tereyağı alsan, hepsi ne yapar?
Tekin — Alâ bir sandöviç?!

•

←

Baykuş anne — Haydi çocuklar! Güneş doğdu, yatağa!

Engin'in elinde bir kese kâğıdı dolusu fındık var.
Kardeşi Erol:
— Bana da biraz fındık versene.
Engin, kese kâğıdından bir fındık çıkarıp verir.
Erol — Yalnız bir tanecik mi ya?
Engin — Merak etme, hepsinin tadı birbirinin aynı!..

•

Ankara Hayvanat Bahçesi : 1

Zavallı Yıldırım !

Anlatan : Ayşe Abla

İçinizde Ankaraya gidenler çok mudur bilmem, hele onların içinde Ankaranın Gazi çifliğindeki hayvanat bahçesine kadar gidip orasını görenler kaç tanedir onu hiç bilemem.. Belki de çok, belki de az ama, ne olursa olsun, ben, bilmiyenlerin hatırı için orası hakkında bildiklerimi ve kendi gözüle gördüklerimi *Doğan Kardeş*'te size anlatmağa karar verdim..

Oraya yazın sık sık giderim. Maymunların maskaralıklarına, ayıların azametine, ayı yavrularının şirinliğine, çok sevdiğim o güzelim Ankara kedilerinin gururuna bayılırım.

Dediğim gibi, şimdiye kadar Ankaramızın ufacık, şirin hayvanat bahçesine çok gitmiştim ama, hiç bir seferinde öyle belirli bir maksatla değil, sırf gözümü ve gönlümü eğlendirmek için.. Sizlere orasını anlatmak meselesi ortaya çıkınca, iş değişti.. Masa başına oturup ta kalemi elime alınca, eyvâh, baktım hayvanlar hakkında hepinizin bildiğinden daha fazla yazacak bir şeyim yok.. Öyle ya, hepiniz aşağı yukarı her hayvanın şeklini, resimden olsun bilirsiniz.. O hayvanın yaşayışı hakkında bir şey bilmiyorsanız bile, ne bileyim, meselâ herhangi bir ansiklopediye baş vurarak bir şeyler öğrenebilirsiniz.. Halbuki benim burada size anlatmak istediğim şeylerin öyle ansiklopedilerde falan bulunan bilgiler nevinden olmasını istemiyordum.. Ben size Ankaramızın hayvanat bahçesindeki hayvanları, herhangi bir ayıyı, bir arslanı, bir kurtu anlatır gibi değil de, onların her birini, birer benlik sahibi varlıklar olarak anlatmak istiyordum.. Tıpkı sizin bana kendi kendinizi veya kedinizi anlatacağınız gibi.. Öyle ya, eğer ben size « bir kediniz varsa, bana onu anlatan bir yazı yazın » deseydim, siz oturup bana « benim kedimin dört ayağı, bir kuyruğu, iki gözü, iki kulağı vardır » gibi şeyler mi yazardınız ?. Tabiî ki hayır.. Ne yazardınız öyle ise ?. Durun, ben bileyim. Her halde bir defa adını bildirirdiniz, sonra onun kendine mahsus huylarını, belki de nasıl olup ta sizin elinize geçtiğini falan filan, böyle şeyler anlatırdınız değil mi ?. Mutlaka öyle yapardınız, çünkü sizin kedinizi dünyadaki bütün kedilerden ayıran şey, onun benliğidir.. Gülmeyin çokuklar, sahi söylüyorum, hayvanların da, tıpkı insanlarda olduğu gibi, birer benliği vardır. Hiç dikkat etmediniz mi ? İki kedi yavrusundan biri ürkek olabilir, biri sokulgan ; biri tembel olabilir, öbürü çevik; biri sıhhatli olabilir, öbürü cılız.. Daha bunlar gibi bir çok şeyler bir araya gelip bir hayvanın şahsiyet denen şeyini meydana getirir, tıpkı Ahmedin Mehmetten başka türlü bir çocuk olması gibi, Ahmedin kedisi Sarman da Mehmedin kedisi Tekirden bambaşka şahsiyetli olabilir. Her ne ise, yine konumuza dönelim, işte ben de size Hayvanat bahçesindeki hayvanları, tıpkı sizin bana kedinizi ve köpeğinizi anlatacağınız gibi anlatmak istedim. Halbuki baktım ki, ben bu hayvanların o taraflarını hiç bilmiyorum.. İnsan her gün beraber olduğu kedisi hakkında bir çok şeyler bilir ama, doğrusu ben, Hayvanat bahçesindeki hayvanların bir kaçının isminden başka bir şeylerini bilmiyordum.. Ne yapayım, ne edeyim diye düşünürken aklıma geldi.. « buldum! » dedim.. « kalkar Hayvanat bahçesine giderim.. Orada bu hayvanları en yakından tanıyan kimseleri bulur, onunla konuşur, istediklerimi öğrenirim..» Kalktım bir trene atlayıp Gazi çiftliğine gittim.. Hayvanat bahçesi, istasyondan kuş adımı ile şöyle böyle yirmi dakika uzaktadır.. İstasyondan oraya giden güzel asfalt yolda sıkı bir yürüyüşle bahçeye vardım. Bahçenin müdürü Bay Necdet Pençe,

her zaman olduğu gibi yine orada idi.. Beni güler yüzle karşıladı. Derdimi ona anlattım: « siz, bu hayvanları herkesten daha yakından tanırsınız. Bana onlar hakkında bildiklerinizi anlatır mısınız ? » dedim.Bay Necdet, beni her zaman yardıma hazır, iyi bir insan halile kabul etti.. Zaten bir söz vardır çocuklar, bilmem hiç duydunuz mu, « hayvan seven insan, fena insan olmaz » derler.. Ankara hayvanat bahçesinin kuruluşundan bu güne kadar, bahçe için başile ve elile bu kadar candan çalışan Bay Necdet, muhakkak ki, hayvanları çok seven bir insandır. Benden - tabiî sizin hatırınız için - hiç bir yardımı esirgemiyeceğini söyledi.. « İlk önce hangisinden bahsedelim ? » dedi.. Ben, bilmem iyi ettim, bilmem fena, « Arslanlardan başlıyalım » dedim.. « Hayvanların kralı, bahçemizin biricik Arslanı Yıldırım ile başlıyalım.. » Bay Necdet kabul etti.. Beraberce Yıldırımın (Sarayına !) girdik.. Yıldırımın bahçede, kendine mahsus iki bölmeli, yani iki arslan için yapılmış bir evi vardır.. Her iki bölme de ön tarafta aynı geniş demir kafese açılır. İyi havalarda Yıldırımı daima dışarıda, güneşte yatar veya dolaşırken görürdüm.. Halbuki o gün, binanın içindeki kapalı kısımda idi. Sobası yanıyor, zavallı esir hükümdar da, önündeki kocaman bir et parçasını yiyordu. Bizim girdiğimizi - aman sakın yanlış anlamayın, biz Arslanın kafesine değil, o kafesin olduğu binaya girdik! - evet, bizim girdiğimizi gördü.. Gördü ama, hiç te iltitifat eder gibi bir hal göstermedi.. Bay Necdete:

— Galiba pek keyfi yerinde değil, dedim..

— Hayır, bizim Arslancık hep böyledir.. Senelerdenberi kimseye iltifat ettiği yok, dedi.. Hattâ bana ve bakıcısına bile..

Ben, iltifafı lâf olsun diye söylemiştim.. Yoksa bir arslandan iltifat beklemek aklımın köşesinden bile geçmiş değildi.. Ama Bay Necdetin sözleri üzerine sordum:

— Senelerdenberi iltifat etmiyor dediniz, ondan önce eder miydi ki ?

— A, tabiî.. Beş sene evveline kadar Yıldırım bambaşka, munis bir hayvandı ?.

— Peki ne oldu da böyle vahşileşiverdi ?.

— Uzun hikâye.. Yalnızlığa hayvanların bile tahammülü yok.. Eşini kaybettiği gündenberi hayvancağız böyle oldu..

— Ya, demek Yıldırımın bir eşi vardı, öyle mi ? Bakın ben bunu bilmiyordum..

— Evet, vardı.. Adı da Yıldızdı.. Zaten bize ilk gelen Arslan oydu.: Dişi bir arslan.. Bulgaristandan, bilmem ne münasebetle, Atatürk'e bir dişi arslan yavrusu hediye gelmiş.. Ufak, bir yaşında kadar bir yavru.. Adını Atatürk, kendi koydu, Yıldız olsun dedi. O zaman daha bu Hayvanat bahçesi yoktu.. Yukarıda, çiftliğin içinde, hayvanlara ayrılan bir kısımda Yıldıza bir yer yapıldı.

— Peki Yıldırım ne zaman geldi ?..

— Yıldızdan biraz sonra, Atatürk'ün arzusu üzerine, yine Bulgaristanda vahşi hayvan satışı ile uğraşan birinden bir arslan daha ısmarlandı. Bahçe için yavru yetiştirmek maksadiyle bunun da bir erkek arslan olması istendi.. İşte bizim Yıldırım o zaman geldi..

— Ne kadar vardı ? O da yavru mu idi ?..

— Bir yaşında idi.

— Bir yaşındaki bir arslan yavrusu ne boyda olur Bay Necdet ?

— Eh, şöyle böyle bir çoban köpeği kadar olur..

— Ankaraya gelir gelmez, hemen arkadaşı Yıldızın yanına soktunuz mu ?

— Hayır.. Böyle birbirine yabancı hayvanları bir araya koymadan önce, onları uzaktan gözleriyle, kokulariyle birbirlerine alıştırmak lâzımdır.. Yıldırımın adı daha o zaman Yıldırım olmamıştı.. Bize Jüpiter adiyle yollanmıştı.. Küçük Jüpiteri kendi kafesinden çıkarıp ta hayvanat bahçesindeki kafesine koyduğumuz gün, maskara bizleri bir hayli ürküttü.

— Neden ?. Saldırdı mı yoksa ?..

— Yok efendim, öyle değil.. Bakın nasıl oldu.. İkinci arslanın geldiğini duyan bazı hayvan meraklıları, o gün çifliğe gelmişlerdi.. Yıldırımın ileride eşi olacak Yıldızı görünce ne yapacağını görmek istiyorlardı.. Hayvan, ufak kafesinden çıkıp ta geniş kafesine girince ne yapsa beğenirsiniz ?.

— Ne yaptı ?

— Kafesin parmaklıkları arasındaki boşluklar birbirinin aynıdır, yalnız her nasılsa, son parmaklıkla duvar arasında, öbürlerinden bir az daha geniş bir aralık kalmış, şöyle bir bakıldığı zaman insanın gözünden kaçacak kadar ufak bir fark.. Ama bizim arslan Yıldırım, kendini bu parmaklığın içinde bulunca, sanki o aralığın öbürlerinden daha geniş olduğunu

senelerdenberi bilirmiş de oradan girip çıkmağa alışıkmış gibi, doğruca oraya yürüyüp o aralıktan dışarı çıkmaz mı ? !..

— Aman, demeyin !.. Oradaki halk ne yaptı ?

— Ne yapacaklar ?.. Yavru da olsa, yine arslan yavrusu bu.. Şakası yok. Aman telaş etmeyin dedim. Hepsi sanki donmuş gibi yerlerinde mıhlanıp kaldılar.. Bahçenin adamlariyle beraber tekrar kendi ufak kafesini getirip yiyecek falan göstererek yaramazı içine aldık. Hayvancağız zaten kötü bir niyetle çıkmadığı için, bunu yapmak güç olmadı.. Zaten, biraz önce de söylediğim gibi, Yıldız da, Yıldırım da bir arada oldukları müddetçe çok munistiler.. hele dişisi, yani Yıldız, bizim elimizden et yiyecek kadar munisti.. Bir av köpeği vardı, bilmem nasıl olmuş bir gün, bir yolunu bulup Yıldızın kafesine girmiş..

— Desenize Yıldıza âlâ bir ziyafet çıktı..

— Ne münasebet, bilâkis, Yıldıza âlâ bir arkadaş çıktı !

— Aman demeyin.. Arslanla köpek nasıl arkadaş olur?

— Hayret ederdiniz.. Tabii o zaman Yıldız da nisbeten ufaktı.. Köpek hemen hergün gelir, parmaklıklardan kafese girer, Yıldızla altalta üstüste oynardı.. Arada sırada köpeğin canı yanıp ta bir havlayıverdi mi, bizim arslan hemen köpekten af diler gibi bir yana çekiliverirdi!.

— Hakikaten inanılmıyacak şey.. Sizlerle araları nasıldı?

— Çok iyi idi.. Parmaklıkların kenarına gelip tıpkı kedi yavruları gibi kendilerini okşatmaktan hoşlanırlardı.. O zamanlar, onlara bakan Bahri adında bir bakıcıları vardı. Kafeste tâ yanlarına kadar gidebilirdi.. Fakat hayvancağızların bu cana yakınlıkları çok sürmedi.. Arslanlar, beş yaşına geldikleri zaman yavrulıyabilirler.. İşte Yıldız da beş yaşına geldiği zaman baktık bahçemize yeni arslan yavruları gelecek.. Fakat kötü bir tesadüf, hayvancağız yavrularken öldü..

— Vah, zavallı! Peki Yıldırım, eşinin öldüğünü gördü mü ?

— Hayır, görmedi. Yıldız, hastalanınca, onu kendi bölmesine ayırmıştık.. Öldüğünü görmedi.. Bir kaç gün sonra, oralar temizlenip te iki bölmenin arası birleştirildiği zaman, Yıldırımcık büyük bir sevinçle o çok özlediği eşine koştu. Onu yerinde bulamayınca, her tarafı kokladı, aradı, taradı, bize sanki haliyle tavriyle (eşimi ne yaptınız, ne olur söyleyin) diye yalvarıyordu.. Ama nasıl anlatırsın ? !... Zavallının o halini görseydiniz, yüreğiniz parçalanırdı. Kederinden günlerce yemedi, içmedi, inledi, kükredi. İşte o gün bu gün, koca Yıldırım talihine küstü, insanlardan nefret etti ve artık yanına yanaşılmaz vahşi bir arslan oldu..

— Vah zavallı koca Yıldırım !.. Demek senin de büyük bir derdin varmış ha ?

Biz Bay Necdetle konuşurken, Yıldırım da önündeki eti bitirip bir kenara çekildi ve derin bir uykuya daldı.. Günde ne kadar etle doyduğunu merak ettim, Bay Necdet anlattı :

— Biz, ona günde dört kilo et veriyoruz.. Başka şey yemiyor. Yalnız haftada bir gün içinde bir kaç kaşık hintyağlı bir kilo süt veriyoruz o kadar.

— Bir kilo sütle koskoca arslan nasıl doyar ?

— Arslanlar serbest hayatlarında da her gün yiyecek av bulamazlar.. Arada bir, miğdelerini dinlendirmek lâzımdır.

— Ne eti veriyorsunuz ?.

— Onu hiç sormayın.. Yiyeceği hususunda bizim Yıldırım pek kibardır.. Bir defa eti gayet temiz ve gayet taze olacak.. Biraz ağırlaşmış olursa, yemez. Belki bütün arslanlar öyledir ama, bizimki ayrıca da temiz alıştırılmış olduğundan olcak.. Etin cinsine gelince, buranın yiyeceği, çiftlikten temin edildiğinden, çiftlikte de daima koyun kesildiğinden, koyun etine alıştı.. Bazen postundan kürk yapmak için kesilen çok küçük kuzular oluyor.. Onların etlerini yolluyorlar, Yıldırım, katiyen yemiyor.. Bazen de ölmesinden korkulan zayıf koyunları, ölmeden hemen kesip yolluyorlar, inanmazsınız Ayşe abla, onları da yemiyor, üstünde yuvarlanıp yuvarlanıp oynuyor..

— Ama bu kadarı da fazla doğrusu !. Desenize, sizi sofrada nazlanan fena çocuklar kadar üzüyor bu arslan ?

— Öyle vallahi.. !

Bakalım Bula

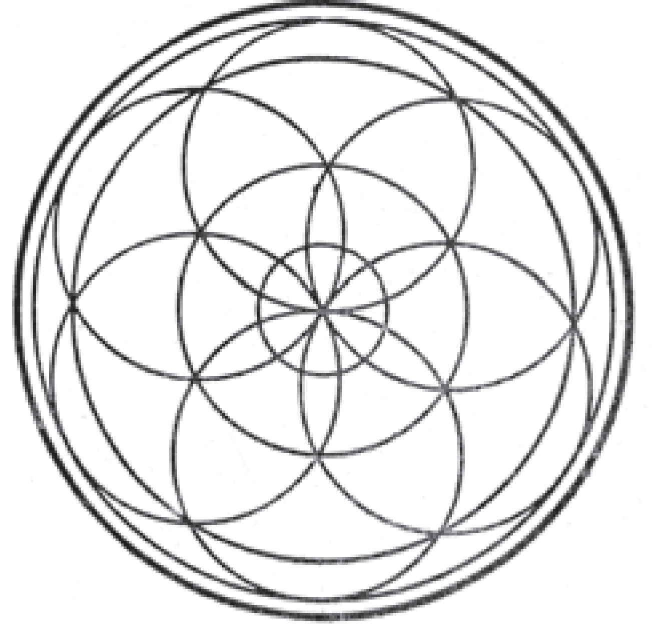

İlk bakışta soldaki bebeklerin hepsi eş sanılır. Ama, dikkat ederseniz, bu bebeklerden yalnız ikisinin eş olduğunu göreceksiniz. İki eş bebeği arayıp bulunuz.

Bilin bakalım, burada kaç yuvarlak var ? Siz de bunun eşini yapın, istediğiniz renklere boyayıp bize gönderin. Bakalım kiminki en güzel olacak?

Siz de böyle

8 hayvanın adlarını okuyun ve resimlerini çizin !

*(Hepsini doğru çözenler . . .
29 uncu sayfaya bak)*

bilecek misiniz?

→
Sağdaki yazıyı çözüp gönderiniz.

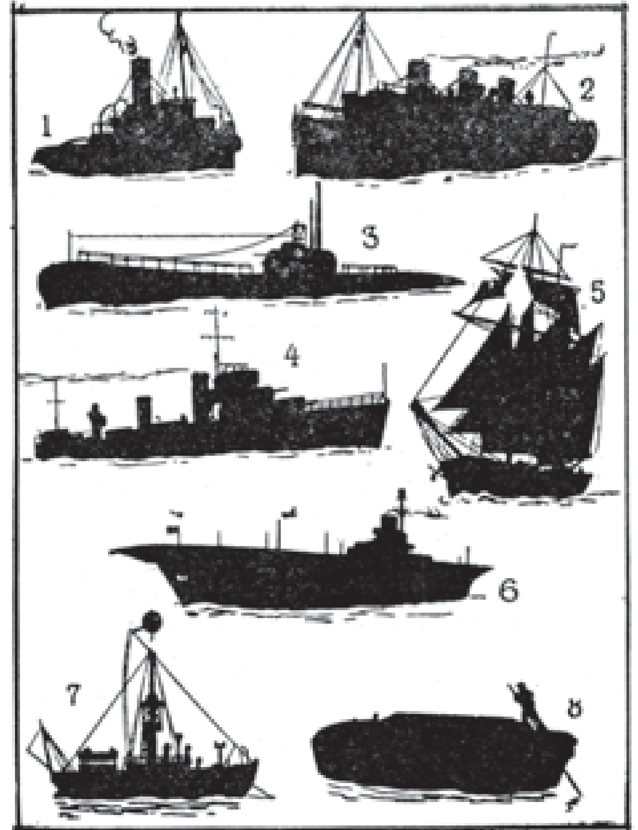

←
Soldaki resimde "K" harfiyle başlıyan on iki şeyin listesini yapıp gönderin.

bulmacalar uydurun!

→
Aşağıda on beş çeşit gemi ismi var. Sağdaki sekiz gemi gölgesine dikkatle bakınız. Bu on beş gemiden buradakiler hangileridir? Bakalım bulabilecek misiniz? Geminin numerosunu ve ismini yazarak gönderiniz. Römorkör, Transatlantik, Su gemisi, Krovazör, Denizaltı, Fener gemisi, Drednot, Hücum botu, Tayyare gemisi, Yat, Tahlisiye, Mavna, Sandal, Kotra.

Anneler! Çocuklar!

Hayvanlar da doğarlar, büyürler, ölürler. Onları da anneleri doğurur, besler, bakar, büyütür. Hayvan annelerin de hakkı büyüktür.

Bayan Fil ile bebesi

Bayan Fil'in sevgisinden şüphe edenler var : Afrika ve Hindistan ormanlarında yaşıyan fillerin hayatlarını uzun uzun inceliyen bilginlerin bazıları, Fil annenin büyük bir tehlike karşısında, yavrusunu yüzüstü bırakıp kaçtığını iddia ediyorlar. Fakat ne de olsa, Fil anne de çocuğunu yirmi iki ay ve on sekiz gün karnında taşır. Emzirir, bakar, terbiye eder. Fil bebek, doğunca boyu bir metredir. 25 yaşına kadar uzar, çokları yüz yaşından fazla yaşar. Resimde görülen Fil, acaba kaç yaşındadır ?

Maymun hatunla maymuncuğu

Çeşit, çeşit maymun içinde Şimpanze, annelik bakımından insanlara en yakın olanıdır. Şimpanze yavrusunu pek sever. Onun bitlerini ayıklar, onunla oynar, yaşamak sanatını öğretir. Onu emzirir, besler, düşmanlara karşı kahramanca korur. Yavru Şimpanze de doğrusu pek tatlı, pek cana yakın, pek akıllı bir maskaradır. Bakın anneciğinin boynuna sarılmış nasıl terbiyeli, terbiyeli oturuyor!.

Arslan sultanla kerimeleri

Arslan anne, çocuğuna bakarken, kocası ava gider, tam bir aile babası gibi çalışır. Bebek arslan, dünyaya gelmek için yüz sekiz, bazen de yüz on gün annesinin karnında bekler.

İki aylıkken yürümeğe başlar. İki yaşına basınca, annesi onu sütten keser. Resimde ne güzel annesinin önünde oturmuş ta oynuyor !.

Bakalım kim biliyor ?

- Türkiye'nin en büyük gölünün ismi nedir ?
- Vücudumuzun kaçta kaçı sudur ?
- Elektrik lambasını kim icat etti ?
- Yeni doğan bir çocuk, en az ve en çok kaç kilo gelir ?
- Dünyanın en yüksek kulesinin adı nedir ve neredidir ? Kaç metredir ?
- Dünyanın en yüksek binası nerededir ve kaç metredir ?
- Dünyanın en uzun tüneli hangisidir ve kaç metredir ?
- Bir Tilki, bir Hipopotam, bir Fil, bir Balina balığı ortalama kaç kilo gelir ?
- Elmas nedir ?
- İnsanın kalbi 24 saatte kaç defa atar ? Kaç litre kanı tulumbalar ?
- Kaç litre kanımız var ?
- İnsan iskeletinde kaç tane kemik var ?

(Cevaplar 31-inci sayfada)

İyi düşün de hatırla !

- Dün öğle yemeğinde ne yedin ?
- Öğretmenlerinin gözleri ne renktir ?
- Ağzında kaç dişin var ?
- Ezbere evinin önden plânını çizebilir misin ?
- Her gün geçtiğin sokaktaki dükkânların adlarını sırasiyle söyliyebilir misin ?

San'atkâr kardeşlerimiz !

Aramızda, güzel resimler yapan, güzel yazılar yazan, kemandan, piyanodan güzel sesler çıkaran kim bilir ne kadar çok san'atkâr kardeşimiz vardır !..

İşte Doğan Kardeş, bu yaratılıştan artist kardeşleri arayıp bularak size tanıtmağa çalışacak.

SELMA EMİROĞLU

Karikatürist

Dergimizin sahiferinde güzel karikatürlerini gördüğünüz, Selma Emiroğlu da işte bu çeşit san'atkâr kızlarımızdan biridir. Kendisini Amca beyin babası Cemal Nadir Güler vasıtasiyle tanıdık. Zira, bu Selma, Cemal Nadir'in eserlerine vurgundur. Çizdiği karikatürleri daima ona getirir, gösterir. Selma kardeşle şöyle konuştuk :

— Ne zamandanberi karikatür yapıyorsun ?

— Karikatür çizmeğe ne zaman başladığımı hiç hatırlıyamıyorum. İnsan, kiremit parçalarından, cam kırıntılarından yemekler yapıp « Evcilik » oynadığı yaşları nasıl hatırlıyamazsa ben de öyle !.. Yani o kadar küçükken resim yagmağa başladım.

— Hiç bıktığın olmuyor mu ?

— İnsan, kötü iş yaparken bıkkınlık duyar. Halbuki benim çalıştığım iş, işlerin en keyiflisi !.. Nasıl bıkarım?..

— Hangi okuldasın ?

— Üsküdar Amerikan Kız Lisesinin sekizinci sınıfındayım.

— Sevdiğin işler, dersler, insanlar, hayvanlar hangileridir ?...

— Benim sevmediğim hiç bir iş, hiç bir ders, hiç bir insan, hiç bir hayvan yoktur, her şeyi severim. Çünkü etrafımda gördüğüm her şey, bana bir karikatür mevzuu verir. Beni de herkes sever. Yalnız, karikatürün ne demek olduğunu anlamıyan ve onu sadece bir maskaralık zannedenler, tabiî sevmezler. Nitekim bütün karikatürcülerin şikâyeti de budur ! Hocam Cemal Nadir « karikatürü anlamanın, karikatürü yapmaktan daha zor olduğunu » söyler durur !..

— Büyüyünce ne olacaksın ?

— Malûm !.. Anne annem, « Bir çocuk yedisinde ne ise, yetmişinde de odur ! » der.

TARZAN

Amca bey — Allo Allo!.. Ben Amca bey
Tarzanı tez elden yurdumuza çağırıyorum...

Tarzan — Hu Hu!.. Huuu Huu!...

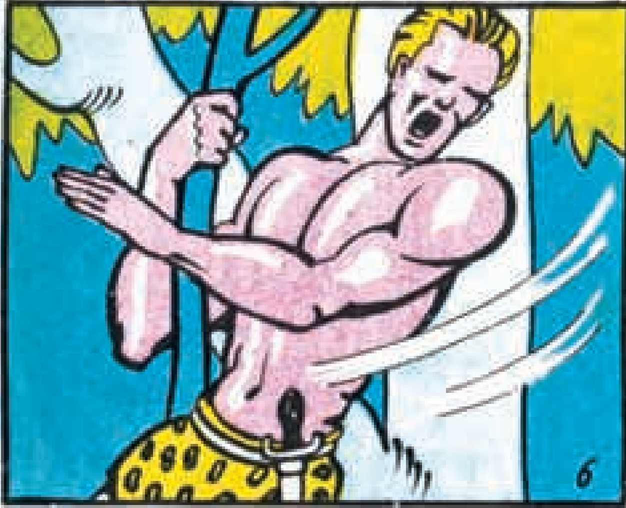
Tarzan — Sayın dostlarım!.. biraz önce Türkiyeden, Amca beyden telsizle bir çağırı geldi.. beni İstanbula çağırıyor.. hemen gitmeliyim!..

Fil — Peki amma biz başsız mı kalalım?.

Maymun — Ben ne güne duruyorum? Size ben baş olurum!

TÜRKİYEDE

Tarzan — Kabul !.. zaten benim aslımın da maymun olduğunu söylerler !.. umarım ki, maymun beni size aratmaz !..

Ayı — Fakat o senin gibi iyi yürekli değildir Tarzan !.. Ya bize oyun ederse ?

Arslan — Hele bir oyun etsin, bir tokatta pestilini sererim !

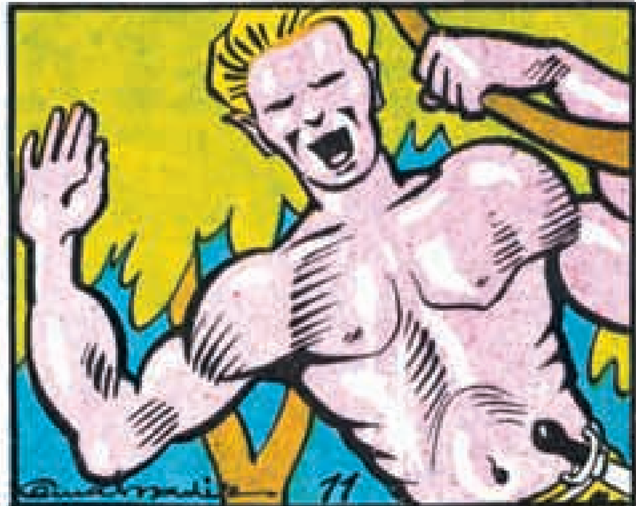
Maymun — Yüreğimin iyiliğine söz yoktur arkadaşlar, amma ve lâkin pek maymun iştahlıyımdır !..

Fil — Doğru söze can kurban !.. en iyisi Tarzan gelinceye kadar herkes kendi başına buyruk yaşasın!

Yılan — Bravo fil kardeş !.. boyun kadar büyük laf ettin!.. ben de senin fikrindeyim.. Yaşasın hüriyet !..

Tarzan — Pekala öyleyse !.. ben geziden dönünceye kadar hepiniz izinlisiniz !..

Bizim piyeslerimiz : 1

H a z ı r l ı y a n :

A Y Ş E   A B L A

Oynıyanlar :

K o r k u l u k
T a v ş a n
T i l k i
K e ç i

Sahne :

Bir buğday tarlası
O r t a d a korkuluk

Okul piyesleri çok kıttır. Ayşe Abladan hep Radyoda oynattığı piyesleri isterler. Halbuki radyoda oynanan piyesler, sahnede veya sınıfta çok kere oynanamaz. Radyo piyesleri, bam başka bir teknikle yazılır. Bu eksikliği gören *Doğan Kardeş*, Ayşe Abladan okul piyesleri yazmasını rica etti. İşte Ayşe Abla'nın *Doğan Kardeş* için hazırladığı ilk piyes . .

Tavşan, d ö r t ayağı ü z e r i n d e sıçrıya sıçrıya sahneye girer. O kadar hızlı koşar ki, telâşla korkuluğa çarpar.

Korkuluk — (Tavşan çarpınca vaziyetini hiç bozmadan birden bağırır.) Ay karnım! Dikkat etsene biraz.

Tavşan — Af edersin bay k o r k u l u k, sizi görmedim . . G ö r m e - dim de onun için çarptım.. Af edersiniz..

Korkuluk — Neyse ziyanı yok . .

Tavşan — Bir yerini acıtmadım ya . .

Korkuluk — Yok hayır . . Pek o kadar değil, ama ne oluyorsun kuzum ?.. Haline bakılırsa, pek telâşta gibisin.. Hayrola tavşan kardeş, yine ne oldu ?

Tavşan — (Heyecanlı) sorma bay korkuluk, sorma.. telâş ta lâf mı ?.

Korkuluk — Nereye gidiyordun böyle yıldırım gibi ?

Tavşan — (Daima korku ile etrafını gözliyerek, daima tetikte konuşur.) Amcamgillere . . Amcamlar bu tarlanın öbür tarafında otururlar . . Yani oraya gitmek için, şu koca tarlayı geçmek lâzım.

Korkuluk — Niye, ne var bunda telâş edecek ? Şu koca tarla dediğin senin adımınla üç dakikada geçilir gider . .

Tavşan — Evet ama, ne dediler biliyor musun ?. Ortalıkta yine pek çok tilki varmış ! .

Korkuluk — Ha, tilki meselesi !. Demek telaşın ondan.

Tavşan — (Daima telaşlı ve heyecanlı) Evet .. Dahası da var.. Tilkilerin bu akşam, bir toplantıları varmış.. Yiyip içip eğleneceklermiş..

Korkuluk — Varsın yesin, içsin eğlensinler. Sana ne, a tavşan kardeş ?.

Tavşan — Sana ne olur mu a Korkuluk ağabey ? Tilkiler neden toplantı yaparlar bilmez misin sanki ? . .

Korkuluk — Ne bileyim ben.

Tavşan — Sahi bilmiyor musun ? Anlatayım da, bak dinle. Tilkilerin bir âdeti vardır, yemekli toplantılara mutlaka ellerinde yiyecek bir şeyle giderler.. Dün tavukların peşinde idiler, bugün sıra biz tavşanlara geldi..

Korkuluk — Peki böyle olduğunu biliyordun da, ne diye deliğinden dışarı çıktın a tavşan kardeş ? . .

Tavşan — Dedim ya canım, amcamlara gidiyordum . .

Korkuluk — Gitmeyivereydin a efendim.. bugün olsun gitmeyivereydin..

Tavşan — Yuvam çok karanlık.. Işığım olsa o kadar korkmıyorum ama, karanlıkta ödüm patlıyor . . Onun için amcamlara bir mum almağa gidiyordum..

Korkuluk — Vah, vah.. Öyle ise bari dikkatli ol . . Tilki milleti çok kurnazdır, ummadığın yerde karşına çıkıverir.

Tavşan — Sen de korkar mısın onlardan bay korkuluk ? . .

Korkuluk — (Ne demek, der gibi) Ben ? . . Tilkiden ? . . (güler) ben bir şeycikten korkmam Tavşan kardeş . . Benden korkanlar çoktur ama, ben bir şeyden yılmam..

Tavşan — (hürmetle) Öyle mi bay Korkuluk ?!
Korkuluk — Tabiî ya.. Benden herkes korkar.. Ama, bunun bir de fena tarafı var.. Herkes benden korktuğu için, kimsecikler buralara gelmez, ben de hep böyle yalnız başıma yaşarım..
Tavşan — Vah, vah, ne yazık.. Ama üzülme bay Korkuluk, ben vakit buldukça, buraya gelir seninle arkadaşlık ederim..
Korkuluk — Çok teşekkür ederim, eksik olma..
Tavşan — Burada böyle yap yalnız nasıl vakit geçirirsin bay Korkuluk?..
Korkuluk — Okurum.
Tavşan — (Aptallaşarak) ha ?..
Korkuluk — Evet, kitap okuyarak vakit geçiririm..
Tavşan — Hiç duymamıştım doğrusu, korkulukların okuma bildiklerini hiç duymamıştım..
Korkuluk — Evet, kimse inanmaz. Ben öğreniyorum. Hem epi de öğrendim.. Ama güç şey okumak..

Tavşan — İyi ama senin kitabın var mı?.,
Korkuluk — Var ya, ne zamandı bilmem, bir gün çiftçinin kızı kitabını burada unuttu.. Birinci sahifeyi okudum, bitirdim.. Biri gelse de şu sahifeyi çevirse, ikinci sahifeyi de okuyacağım ama, gelen giden yok ki..
Tavşan — (Acıyarak) Zavallı Korkuluk, sana çok acıdım..
(Dışarıdan karga sesleri duyulur)
Korkuluk — Bak işte yine kargalar geliyor.. Kollarımı sallayım da korkup kaçsınlar.. (Kollarını sallar)
(Karga sesleri uzaklaşır)
Tavşan — Kaçtılar., Kaçtılar!
Korkuluk — Tabiî kaçarlar ya..
Tavşan — Şey, Korkuluk ağabey, sen tilkileri de korkutup kaçırabilir misin?..
Korkuluk — Doğrusunu istersen, hayır.. Sebebi de şu: Tilki milleti çok zeki.. Nereden öğrenmişler bilmem, benim olduğum yerden kımıldıyamıyacağımı biliyorlar, onun için de benden hiç korkmuyorlar..
Tavşan — (Korkuyla) Çok korkuyorum bay Korkuluk.. Şu tarlayı nasıl geçip gideceğim?..
Korkuluk — (Teselli ederek) Korkma Tavşan kardeş, korkma.. Korku, seni tilkiden korumaz ki.. Cesur olmağa çalış, akıllıca hareket et.. Ben de sana elimden geldiği kadar yardım ederim.
Tavşan — Teşekkür ederim bay Korkuluk.. Allaha ısmarladık; öyle ise..
Korkuluk — Eh, haydi, güle güle git..
(Tavşan — etrafını gözetliyerek sahneden çıkarken Korkuluk arkasından seslenir)
Korkuluk — (Seslenerek) Unutma, aklında olsun, korku hiç bir işe yaramaz, dikkatli olmak, akıllıca hareket etmek lâzım..
(Tavşan sahneden çıktıktan sonra) Korkuluk Tavşana acıyarak bir kaç göğüs geçirir.. Sonra birdenbire hatırlıyarak hiddetle) Tuh allah müstehakını versin benim.. Bak yine şu kitabın sahifesini çevirtmeği unuttum. Hay budala hay!. Hay saman kafa hay!. (İçini çeker) Ne olurdu Allahım, şu tahta kazıklar yerine bana da sahici bacaklar, sahici kollar verseydin?.
(Korkuluk içini çekerken, Tilki, etrafını koklayarak sahneye girer)
Korkuluk — Merhaba bay Tilki.. Senin buralarda ne işin var.?
Tilki — (Başını kaldırır) Ooo.. sen misin bay Korkuluk.? (Alayla) son gördüğüm zamandan beri, pek fazla yol almamışsın.
Korkuluk — (Küserek) Benimle alay mı ediyorsun? Seni gidi nezaketsiz seni..
Tilki — (Gülerek) Nezaketsizlik, cür'etkârlık, haddini bilmemezlik tilkiliğin şanındandır. Dostum, bizler, ancak bu meziyetlerimiz sayesinde karnımızı doyurabiliriz (Güler)
Korkuluk — Ah sizi gidi hırsızlar sizi.. Kim bilir bu geceki toplantınız için yine bizim çiftçinin kümesinden kaç tavuk çaldınız!
Tilki — Sen, onu bunu bırak ta söyle bana, buralardan bir tavşan geçti mi?.. Gördün mü..?
Korkuluk — Görseydim bile, sana söyler miydim?..
Tilki — Biraz önce bir tavşan kovalıyordum.. Bu tarlaya girdi, sonra izini kaybettim.. Bu akşamki toplantıya eli boş gitmek olmaz. Mutlaka da gitmek istiyorum, çünkü bir kuyruk müsabakası yapılacak, en güzel kuyruğun sahibine güzel bir mükâfat verilecek..

Korkuluk — Mükâfatı kazanan inşallah sen olmazsın.. Dilerim talihin kapalı olsun.

Tilki — (Hiddetle) Sen ne fena şeysin böyle.. Tevekkeli, seni kimse sevmez..

Korkuluk — Hiç te değil.. bizim çiftçi benden adam akıllı hoşlanır.. Daha dün, başıma yeni bir şapka giydirdi.. Haydi git işine de beni kitabımla yalnız bırak..

Tilki — Kitabın mı?.. İşte bu sahiden gülünç.. Sen kitap okuyabilir misin?..

Korkuluk — Öğreniyorum.. Ama çok güç..

Tilki — Tabiî, güç.. Senin gibi kafası bom boş olanlar için okumak tabiî güç..

Korkuluk — (Hiddetle) Kim demiş sana, benim kafam bom boş diye?.. Benim kafamın içi en alâ cinsten sım sıkı saman dolu!.

Tilki — Sana kim ders veriyor?. (Gülerek) Her halde kargaların olacak!..

Korkuluk — Ben, kendi kendime öğreniyorum.. Gitmeden önce, bana bir sahife çevirir misin?..

(Keçi dalgın dalgın içeri girer)

Keçi — Gün aydın bay Korkuluk!. Bugün hava amma sıcak, değil mi?..

Korkuluk — Öyle.

Keçi — Şöyle bir geçiyordum, bizim arkadaşa bir uğrayım dedim.. Gölgende biraz dinlenebilir miyim?..

Korkuluk — Tabiî, tabiî..

Tilki — Gün aydın çelebi!.

Keçi — (Hiddetle) Benim adım çelebi değil.. Düpe düz keçi.. Bay Keçi..

Tilki — (Alayla) Kızma canım, bunda bir fenalık yok..

Keçi — (Baştan savarak) Pek alâ, pek alâ..

Korkuluk — Bay Keçiyi de sizin toplantıya götürsene.

Keçi — (Hiddetle) Hele bir bana dokunsun, bak hali ne olur..

Tilki — Sen benim halimi düşüneceğine, kendi halini düşünsene.. Şimdi Çiftci gelir de seni bu ekinlerin içinde bulursa ne der?..

Keçi — Ne diyeceğini zaten anlamam.. Ne yapacağına gelince, sana yapacağı yanında bana yapacağı hiç kalır..

Tilki — Haydi sen de.. Ben, çiftçiden filân korkmam.

Keçi — Öyle bir korkarsın ki.. Ya hele köpeklerinden?..

Tilki — Ha, bak, köpekler başka.. münasebetsiz, saldırgan mahlûklar onlar.

Korkuluk — Kuzum Allah aşkına bay Keçi, çiftçinin kümeslerinde neler olmuş dün gece?.. Bir şeyler kulağıma çalındı..

Keçi — Sorma, bay Korkuluk, sorma.. Ömrümde böyle iş görmedim.. Bir gecede, tam on iki semiz piliç yok oldu. Sağ kalanlar da, tavşanlar gibi ürkek olmuşlar.. Kırmızı horoz, anbarın damına çıkmış, boğazını yırta yırta ötüyor. Sanki, elli dişi birden ağrıyormuş gibi..

Korkuluk — Neden bağırıyormuş öyle?

Keçi — Ortalıkta tilki var, dikkat edin! diye tavuk milletine ilân ediyor.. Biraz önce, bir tavşana rast geldim, deliğinin önüne oturmuş bıyıklarını tarıyordu.. Benim ayak sesimi işitince nasıl korktu görmeliydin.. Biçare, meğer, beni tilki sanmış..

Tilki — Tavşan mı dedin.? Nerede idi bu tavşan, sorabilir miyim?

Keçi — Sorabilirsin.. Tabiî sorabilirsin ama, ben söyleyemem.. Bu tarlayı geçerken de bizim Tavşan kardeşe rast geldim.. Amcasından bir mum almağa gidiyormuş..

Tilki — (Memnun) Hah, iyi öyle ise.. Ben de burada beklerim, Tavşan kardeşi amcasından dönerken yakalarım.. Hay Allah senden razı olsun çelebi.. Bu akşamki toplantıya elimde bir tavşan, bir de kitapla gideceğim..

Keçi — Kitap mı?.. Okuyamadıktan sonra kitap niye yarar?

Tilki — (Alayla) Bay Korkuluk bana öğretecek..

Korkuluk — Gel, gel öğreteyim..

Keçi — Ben de şuracıkta kıvrılıp bir uyku kestireyim.. (Korkuluğun gölgesinde kıvrılıp uyur)

Tilki — Bana şu hikâyeyi okur musun bay Korkuluk?

Korkuluk — Peki.. gel, gel, kitabı aç da okuyayım.

Tilki — (Korkuluğa yaklaşır kitabı yüzüne doğru uzatır) haydi oku..

Korkuluk — (Okur) Evvel zaman içinde, bir tilki vardı... Bir gün bir tavşan tutmak sevdasına düştü..

Tilki — Tabiî benim gibi..

Korkuluk — Bu çok zeki bir tilki idi..

Tilki — Tabiî benim gibi..

Korkuluk — Ama küçük tavşan, tilkiden az buçuk daha zeki idi..

Tilki -- Yoo.. bu olamaz, yalan!.

Korkuluk — (Okumağa devamla) bu yüzden tilki, bir türlü tavşanı yakalıyamadı. Aç ve yorgun evine dönerken, sahifeyi çevir, bakayım..

Tilki — (Sahifeyi çevirir)

Korkuluk — (Devamla) tilki bir kirpiye rast geldi..

Tilki — Benim kirpilerle konuşmak âdetim değildir..

Keçi — (Gözünü aralar, alayla) Dişine sert geliyorlar da ondan değil mi? (Gözlerini kapar)

Korkuluk — (Devamla) Bu tilki akıllı bir tilki idi; onun için kirpiden yardım istedi.. Kirpi, düşündü taşındı, nihayet tilkiye yardım etmeyi kabul etti..

Keçi — (Gözünü aralıyarak) Zaten sevmem şu kirpi denilen mahlûku vesselâm!.. (Gözlerini kapar)

Tilki — Sen uyumana bak çelebi, öyle her lafa karışma..

Korkuluk — İşte böylece, kirpi, tavşanın deliğine gitti.. Tilki de biraz ötede, pusu kurup bekledi.. (Tavşan sahneye girer, Tilkiyi görünce birden «Ay aman!.» diye feryat ederek kaçar)

Tilki — Ne idi o ses?..

Keçi — (Gözünü aralıyarak) Benim ben.. bazen uykuda bağırırım öyle..

Tilki — Bana tavşan sesi gibi geldi ama..

Korkuluk — (Sorar) Tilkinin tavşanı nasıl yakaladığını duymak istiyor musun, istemiyor musun?..

Tilki — İstiyorum, istiyorum.. Oku, bay Korkuluk..

Keçi — (Başı ile tavşana gel diye işaret eder), (Tavşan yere sürünerek içeriye girer).

Korkuluk — (Okuyarak) Kirpi, tavşanın kapısını vurdu ve seslendi (Bağırarak ve Tavşan kardeşe ihtar ederek) «Tavşan kardeş, hiç korkma, Tilki sana bir şey yapamaz» (Keçi «evet, öyledir» der gibi tavşana başını sallar) o, tarlada bir de korkuluk vardı, tabiî benim gibi, benim gibi. Tilki de bu korkuluğun altında dinleniyordu.

Tilki — Tabiî benim gibi.

Korkuluk — (Okuyarak) Kirpi, tavşana seslendi: (Gel Tavşan kardeş, gel.. tilkiden korkma yavaşça korkuluğun arkasından dolaş, o seni görmez bile!) (Tavşan tilkiye gözükmeden korkuluğun arkasına geçer).

Tilki — Bu güzel bir tuzak.. tabiî o zaman, tilki döndü, tavşanı yakalayıp yuttu değil mi?..

Korkuluk — Hayır bilemedin.. Tilki tavşanı yakalıyamadı.. (Güler) (Tavşan, koşarak kendini deliğine atar).

Tilki — Öyle ise o, hiç te zeki bir tilki değilmiş..

Korkuluk ve keçi — (Gülerler)

Tilki — (Şüphelenerek) Ne gülüyorsunuz canım?.. Yoksa, yoksa bu hikâyeyi kendin mi uydurdun?..

(Korkuluk ve keçi, gülmeye devam ederler)

Tilki — Hani sen yalnız birinci sahifeyi okumasını öğrendim demiştin?. Halbuki ben ikinci sahifeyi çevirdim yine okudun.. Mutlaka uydurdun..

Keçi -- (Gülerek) Ha şunu bileydin! Tabiiki, uydurdu..

Tilki — (Hiddetle) Alçaklar, beni aldattınız. Bana hiyle yaptınız!.

Keçi — Sen istersen hiyle de.. Bana kalırsa, bu çok güzel bir hikâye idi..

Tilki — (Dönerek) Tavşan kaçtı.. Alâ semiz semiz tavşanı elimden kaçırdım.

Korkuluk — Evet, kaçırdın.. Şimdi de kapısını tilkilerin yüzüne kapamış, mumunu yakmış, alâ, sıcak deliğinde oturuyor.. Senin de aklın varsa, git de toplantına geç kalma..

Tilki — Ah seni gidi ahmak korkuluk seni!.

(Hiddetle gider. Ötekiler gülüşürler)

Korkuluk — Oh! hiddetinden kitabı almayı unuttu!

Keçi — Zavallı tavşancağızın hayatını kurtardık. Sen, ne iyi kalpli bir korkuluksun!

Korkuluk — Darda kalanlara yardım etmek, kuvvetlilere karşı zayıfları korumak hepimizin vazifesidir.. Ben, sadece vazifemi yaptım..

Keçi — Of, çok sıcak bastı yine Şurada uzanıp bir uyku kestirecektim hani?..

Korkuluk — Yat, gölgemde yat ta uyu..

(Uzaktan karga sesleri duyulur)

İşte yine kargalar geliyor.. Kollarımı sallayım da zavallı çiftçinin tarlasını berbat etmesinler..

(Kollarını sallarken, karga seslerile perde iner)

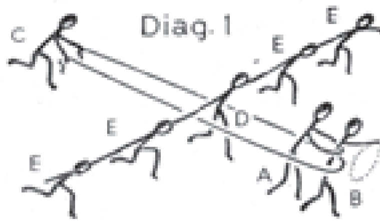
SON

Bu piyesi beyendinizse, öğretmeninizden rica edin de, onu sınıfta oynayınız. İsterseniz, onu pek güzel evde de oynayabilirsiniz.

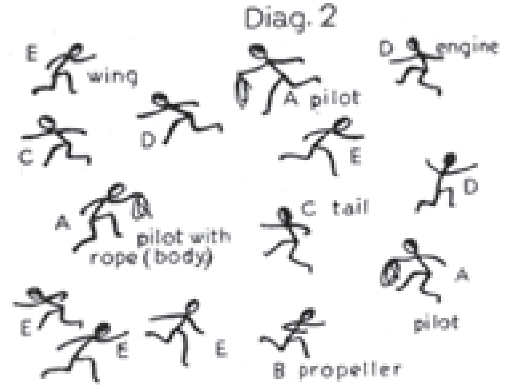
Bir eğlenceli bahçe oyunu :

UÇAK OYUNU!

On altı, yirmi dört veya otuz iki çocukla oynanır, çünkü bir uçak yapabilmek için sekiz çocuk ister. Önce pilotlar seçilerek ellerine iki buçuk metre uzunluğunda ipler verilir. Bu ipler uçağın temelidir. Öteki çocuklar, her biri kollarına bir başka renk şerit takarak uçağın hangi parçası olduğunu gösterirler. Meselâ, maviler pervane, kırmızılar kanat, sarılar kuyruk ve yeşiller makine olurlar. Kırmızılar diğerlerinden daha fazla olmalıdırlar, çünkü her uçak için dört kırmızı lâzımdır. Oyun başlayınca pilotlar koşarak etrafa dağılırlar. Öteki çocuklar pilotlardan kaçarlar. Hangi pilot, uçağını en önce tamamlarsa, oyunu o kazanır. Pervaneler, sağ kollarını öne doğru uzatarak omuzdan bir yuvarlık çizer gibi çevirirler. Makine çocuklar da « Buzzz » diyerek koşarlar. Bir deneyin, çok hoşlanacaksınız !

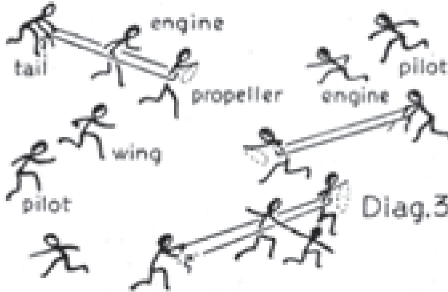

Uçaklar böyle olacak !

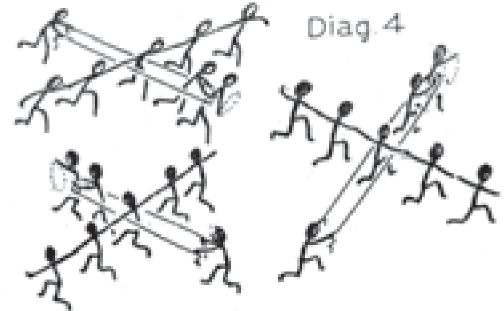

Oyun başladı !

A — Pilot
B — Pervane
C — Kuyruk
D — Makine
E — Kanat

Uçaklar yapılıyor !

Uçaklar tamam ! Hepsi işliyor !

Güzel Yurdumuz !

İstanbulun Adaları..

Tortun şelâlesi : (Acaba nerede ?)

BÜYÜKLERİMİZDEN 12 DİLEK

BU 12 DİLEĞİN NİÇİN'LERİNİ EN İYİ YAZAN ÜÇ KARDEŞE, DOĞAN KARDEŞ BİRER HEDİYE VERECEK. HER DİLEĞİN NİÇİN'İ, SAKIN DÖRT SATIRI AŞMASIN! CEVAPLAR 15 MAYISA KADAR GÖNDERİLMİŞ BULUNMALI.

I

ÖPMEK

Bizi şap şup öpmeyiniz! Bize öpmeden de sevginizi anlatabilirsiniz.

II

DAYAK

Bizi, ikide birde pat küt dövmeyiniz.

Bize, dayaksız da arzunuzu yaptırabilirsiniz.

III

KORKU

Bizi, korkutmayınız! Bizi paylamayınız! Sizi, severek de sayabiliriz.

IV

KONUŞMAK

Bırakın konuşalım ki, iyi konuşmasını öğrenelim!

V

SORMAK

Sorgularımızı, saçma da olsalar, ne olur cevapsız bırakmayınız!

VI

MERAKLARIMIZ

Bizi, zararsız meraklarımızdan mahrum etmeyiniz. Bizim bayıldığımız şeyler, sizin hoşunuza gitmiyebilir.

ACABA NİÇİN?

VII

TEMİZLİK

Sofraya oturmadan önce ellerimizi tertemiz yıkamayı unutursak, bize ellerimizi yıkamadan, yemek vermeyiniz.

VIII

YEMEK

Miydemizin de sizinkinden ufak olduğunu unutup, bizi tıka basa yemiye zorlamayınız!

IX

OYUN

Bırakın, oyun zamanında oynıyalım!

X

DİŞ

Her akşam yatmağa giderken, dişlerimizi uvmayı unutursak, sakın bize hatırlatmayı siz unutmayınız.

XI

AĞIZDA EL

Parmaklarımızı kazara ağzımıza sokarsak, «Çek elini ağzından» diye bizi lutfen uyarınız.

XII

UYKU

Uyku zamanlarında bizi, sokaklarda ve komşularda dolaştırmayınız.

Ah! ne Güzel!

Bronzdan dökülmüş olan bu heykel, sahici bir atın başından daha canlı, daha güzel değil mi ? İnsanın bayağı elini uzatıp okşıyacağı geliyor!

Siz de böyle bir at başı çizmiye çalışın, eğer hayvan resmi yapmaktan hoşlanırsanız.

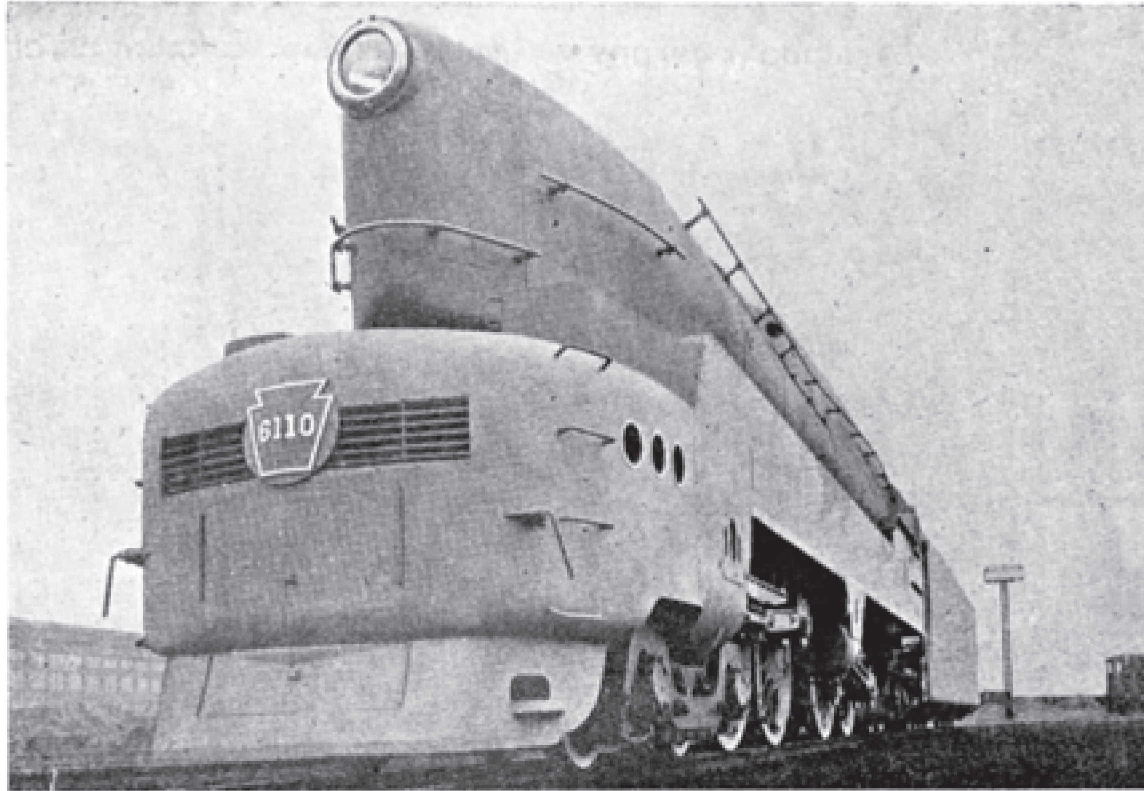

Bu ellere kim der mermerden yontulmuş diye ? Onlar, o kadar yaşıyor ki, neredeyse kımıldıyacaklar!

Siz de, kendi elinizin resmini aynaya baka baka çizin. Bütün büyük san'atkârlar, hep sizin yaşta iken çalışmıya başlamışlar.

Aman ne güzel bir asma köprü bu böyle ! Dantela gibi hafif ve ince ! Halbuki tonlarla demirden ve betondan yapılmış ! Her şeyin güzeli seviliyor doğrusu ! Bir güzel köprü de insanı heyecanlandırabiliyor, değil mi ?

Bu, saatte 160 kilometre giden bir lokomotif! İnsan oğlu, yerin'de saymıyor, daima her şeyin daha iyisini, daha güzelini, daha çabuğunu arıyor ve buluyor.

Siz de böyle iyi ve güzel şeyler bulup yaratacaksınız tabiî.

Hesap Oyunları

Aşağıdaki çarpayları yap ve çıkanı noktaların üzerine yaz.

Bakalım ne olacak ?

1 ×	1 =	.
1 1 ×	1 1 =	. . .
1 1 1 ×	1 1 1 =	. . . . .
1 1 1 1 ×	1 1 1 1 =	. . . .
1 1 1 1 1 ×	1 1 1 1 1 =	. . . .
1 1 1 1 1 1 ×	1 1 1 1 1 1 =	. . . .
1 1 1 1 1 1 1 ×	1 1 1 1 1 1 1 =	. . . .
1 1 1 1 1 1 1 1 ×	1 1 1 1 1 1 1 1 =	. . . .
1 1 1 1 1 1 1 1 1 ×	1 1 1 1 1 1 1 1 1 =	. . . .

Aşağıdaki çarpay ve toplayları yap. Bakalım ne olacak ?

0	×	9	+	1	=	.
1	×	9	+	2	=	. .
1 2	×	9	+	3	=	. . .
1 2 3	×	9	+	4	=	. . . .
1 2 3 4	×	9	+	5	=	. . . . .
1 2 3 4 5	×	9	+	6	=	. . . . . .
1 2 3 4 5 6	×	9	+	7	=	. . . .
1 2 3 4 5 6 7	×	9	+	8	=	. . . .
1 2 3 4 5 6 7 8	×	9	+	9	=	. . . .
1 2 3 4 5 6 7 8 9	×	9	+	10	=	. . . .

1 2 3 4 5 6 7 8 9-u 9 ile çarp, bakalım ne çıkacak ?

1 2 3 4 5 6 7 8 9-u 63 ile çarp bakalım çıkan, gene bizi güldürecek mi ?

Aşağıdaki hesapları yap, çıkanı karşısına yaz.
Gene gülünç bir şey bulacaksın.!

$0 \times 9 + 8 =$.
$9 \times 9 + 7 =$ . .
$98 \times 9 + 6 =$ . . .
$987 \times 9 + 5 =$ . . . .
$9876 \times 9 + 4 =$ . . . . .
$98765 \times 9 + 3 =$ . . . . . .
$987654 \times 9 + 2 =$ . . . .
$9876543 \times 9 + 1 =$ . . . .
$98765432 \times 9 + 0 =$ . . . .
$987654321 \times 9 - 1 =$ . . . .

12 çubuğu yukarıda gördüğün gibi diz, sonra yalnız üç çubuğu kaldır ve başka bir yere koy. Ama öyle bir yere koy ki, 3 tane kare meydana gelsin!.

6 çubuk al ve bunları o şekilde diz ki,büyük bir nehrin ismi çıksın! Yalnız bir nokta koymayı unutma!

XII

12-nin yarısı 7 ediyor. Hiç öyle şey olur mu? Bizim çubuk oyunu ile oluyor ama, acaba nasıl?

(Çözüleri 29 uncu sayfada)

O DA BİR ÇOCUKTU!

Yazan : Münevver Alpar

Franz Haydn'in babası, fakir bir arabacı ustasıydı ama, müziği çok severdi. Harp çalardı, karısı da güzel sesiyle şarkı söylerdi. Haydn, beş yaşına girdiği zaman, irili ufaklı kardeşlerinin sayısı da beşe çıkmıştı.

Bir gün, kasaba öğretmeninin elinde tuhaf bir âlet, bir şeyler yaparak ondan bir sihirbaz gibi en güzel sesleri çıkardığını gören küçük Haydn, bu âletin keman olduğunu öğrenir. O günden sonra, o da akşamları babasının yanında yer alır, sol kolunu keman yapar, sağ elini yay olarak kullanır, başı hafif sola eğilmiş dakikalarca bu hayalî âletten yalnız kendisinin duyduğu melodileri dinler.

● Çocuğun güzel sesi, çok duygulu kulağı ailenin hayretini çeker. Hele civar kasabalardan birinde, ilk okul başöğretmeni ve koro şefi olan bir akrabanın, çocuğu görmesi ve ondaki büyük istidadı keşfetmesi, onun hayatında yeni bir yol açar. Öğretmen, aileye bu beş yaşındaki san'atkârı yanına almayı, onun müzik terbiyesiyle meşgul olmayı teklif eder. Aile, razı olur ve Haydn'ciğin sırtına torbasını verirler, doğup büyüdüğü yerlere, çok sevdiği anasına babasına veda eder, göz yaşları içinde yola düşer. Yeni yurdunda, yaşlı bir adam olduğu zaman söylediği, gibi yemekten çok dayak yiyerek, sıkı bir müzik terbiyesi alır. Kendisini ciddî bir çalışmaya alıştıran öğretmenine, yine ileride söylediği gibi. mezarında bile borçlu kalacaktır.

● Sevdiklerinden ayrı geçirdiği bir buçuk yıl içinde Haydn, şarkı söylemeği, piyano vé keman çalmayı öğrenir. Günün birinde öğretmenine bir misafir gelir. Bu zat, Viyana'nın meşhur bir müzik ustasıdır. Haydn'ın berrak sesini duyar. Öğretmeni, onun nasıl bir kıymet olduğunu anlatır. Adam, çocuğu yanına çağırtır. Küçük Haydn, korkarak kapıdan girer, şapkasını çıkartır, fakat bir türlü yürüyemez. Hem bu büyük amcadan çekinir, hem de yemek masasının üstünde duran kiraz dolu tabaktan gözünü ayırmaz. İhtiyar adam, çocuğun hasretle tabağa baktığını görünce, gülerek bir avuç kiraz alır, Haydn'in elinde tuttuğu şapkanın içine atar. Böylece de aradaki buzlar erir, yaşlı müzisyenle yedi yaşındaki san'atkâr dost olurlar.Haydn, bütün şarkılarını sıkılmadan okur. Bu olay, çocuğu yeni bir gurbete hazırlar. Bu sefer büsbütün uzaklara, Viyanaya gidecektir. Burada beş arkadaşile beraber bir tavan arası odasında oturmaktadır. Bir yandan derslerine, bir yandan da müziğe çalışır. Şehrin korusunda şarkı söyliyen bu çocuklar, bazen zengin insanların evlerine davet edilirler. Bu, onlar için bir bayram günü olur.Çünkü, ancak orada, karınları doyuncaya kadar yemek yiyebilirler.

● Haydn'de eserler yaratma isteği, pek erkenden bir hastalık halinde başlar. Eline geçirdiği her kâğıt parçası, onun için bir dünyadır. Kalemini alır, hemen beş çizgisini çeker, ondan sonra notaları baş başa, üstüste, yan yana dizer. Artık yalnızlığını unutmuştur. O, bu yeni âlemde, evinde bıraktığı tatlı annesini, babasını, rüyalarını, oyuncaklarını, her aradığını bulur.

● Dokuz uzun sene böylece geçer. Günün birinde, sesi inceliğini, berraklığını kaybedince, soğuk bir kasım akşamında, onu sokağa atıverirler. Bütün serveti sırtındaki eski elbisesi olan bu on altı yaşındaki çocuk, kendini Viyana'nın karlı sokaklarında bulur. Büyük caddelere evlerden ışıklar dökülür, herkes aile sofrasında çorbasını içerken, Haydn aç, gideceği, yatacağı bir köşesi olmadan titriyerek sabaha kadar dolaşır. Gün doğarken, bir parkın kanepesine yorgunluktan ölü gibi yığılır. Neden sonra, tekrar ayağa kalkar ve bir tanıdığına rastlar. Bu zat da onun gibi fakir, fakat büyük kalpli bir san'atkâr olan Spangler'dir. Ailesi ile beraber sığındığı bir tavan arası odasına Haydn'i de alır.

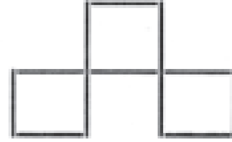
● Genç müzisyenin hayatında daha acı günler başlar. Emek parasını kazanmak için baş vurmadık yer kalmaz. Hiç denecek bir ücretle gece yarılarına kadar ders verir, çalgılı kahvelerde keman çalar. Kışın pek merhametsiz günlerinden birinde, talih bir an güler gibi olur. Varlıklı bir adam, Haydn'e 150 lira ödünç verir. Sefalet günleri geçer. Başlıyan baharla beraber, Haydn de bir servet zan ettiği parası ile bir ev tutar. Bu ev, yine bir tavan arası odasıdır ama o, hiç olmazsa burada yalnızdır. Rahatça çalışabilecektir. Fakat, felâket çok sürmeden yine kendini gösterir. Yazın, aralıklardan içeri yağmur dolar, kışın, uyandığı zaman, yatağının karla örtülmüş olduğunu görür. Sobası da yoktur. Yüzünü yıkamak için akşamdan tasa koyduğu su bile buz tutmuştur.

● Fakat, bütün bunlar, yine san'atkârı yolundan alıkoyamaz. Onun bu soğuk ve çıplak odada çok sevdiği bir dostu, piyanosu vardır. Piyanosunun başına geçip çalmağa başladığı zaman, bir kere söylediği gibi, hiç bir kıralın saadetini kıskanmaz.

● İhtiyarlığında, (gençler benim hayatıma bakarlarsa hiçten bir şeyler yaratılabileceğini görürler. Benim varlığım, en acı yoksulluğun eseridir) demiştir.

Çöp oyunlarının çözüleri :

• NiL

VII •

Neş'esi
ÇAPA unlarından !

•

HEDİYELERİMİZ :

12, 13 ve 32 - nci sayfalardaki bulmacaları eksiksiz, doğru çözenler arasında kura çekilecek, birinciye bir dolma kalem, ikinciye bir yıllık abone, yahut o değerde başka bir hediye, üçüncüye bir sulu boya takımı, dördüncüden ellinciye kadar birer hikâye kitabı hediye edilecektir.

Cevapları Posta kutusu : 2217 - Beyoğlu adresine 20 Mayısa kadar gönderiniz, yahut idare yerimize kendiniz getiriniz. (Zarfın üstüne « Bulmaca » diye yazınız !)

Doğan Kardeş'e abone olanlar :

1 — Onu bulamamak korkusundan kurtulurlar !

2 — Yılda bir lira tasarruf ederler !

3 — Her yıl 2000 liralık ikramiyeli kuraya katılmak hakkını kazanırlar.

Abone olmak istiyenler :

Bedellerini, Yapı ve Kredi Bankası hesap No. 338 yatırabilir, veya idarehaneye gelerek verebilirler.

DOĞAN KARDEŞ
Sahip ve yazı işleri müdürü :
VEDAT NEDİM TÖR
Basıldığı yer :
Kâğıt ve Basım işleri A. Ş. - İstanbul
İdare merkezi : Beyoğlu Yeni han, kat : 2
Mektup adresi : Posta K. 2217 - Beyoğlu
Hesap No. 338. Yapı ve Kredi Bankası
Abone şartları : 12 sayı hesabiyle yıllık
5 lira, altı aylığı 3 lira.

Sıhhati
VERAL yağlarından !

•

Denna Durbin de
1939 New - York sergisinde
HACI BEKİR
şekerlerine bayılmıştı !

HOP HOP

Tavşan !

Hop Hop Tavşan, tatlı bir bahar sabahı erkenden kalkıp çarçabuk evinin işini bitirir, koşup oynamak için kırlara çıkar.

Berrak gök yüzü, parlak güneş, renk renk çiçekler, tatlı sesli kuşlar, oynamak için büyük çınar ağacının arkasına saklanan Ala Ceylan da olduktan sonra, insan Allahtan başka ne istiyebilir ?

←

Hop Hop Tavşan, kurnazlıkla Ala Ceylanın sırtına atlayıp elindeki ipi ağzına takarak, onu at gibi koşturmağa başlar.

→

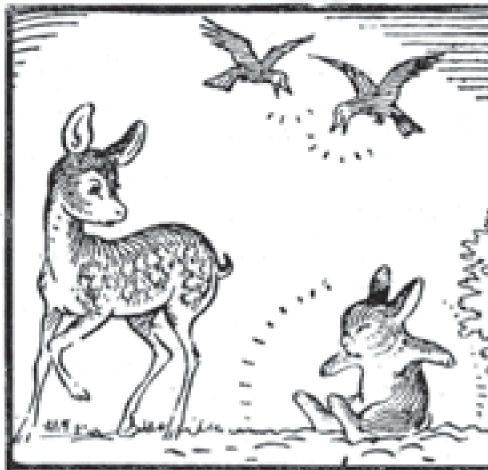
Ala Ceylan, Hop Hop Tavşana bir oyun oynamak için çalılardan atladıkça, tavşan da sevincinden kahkahalar atar.

←

Fakat, Ala Ceylan, birdenbire bir zıplayış zıplar ve Hop Hop Tavşanı sırtından yere fırlatır.

→

Taşların üstüne düşen Hop Hop Tavşan, « her tatlı serüvenin biraz da acısı olabilir ; ne yapalım katlanacağız. » der.

→

Parasütcü kedilerin tuhaf hikâyesini de siz yazınız !

Bu kız, göklere uçuyor! çünkü, bir ÇEHİZ Sigortası var!

DOĞAN
Sigorta Anonim Şirketi

Günün birinde, böyle yapyalnız ve çaresiz kalmazdı, eğer bir TAHSİL Sigortası olsaydı!

Baş tarafı 2-nci sayfada

Resim Yarışımız!

Doğan Kardeş Türkiye'nin bütün çocuklarını bir resim yarışına çağırıyor.

Resimleri istediğiniz büyüklükte yapabilirsiniz. Dilediğiniz renkleri kullanabilirsiniz. Hangi konudan hoşlanırsanız, onu seçebilirsiniz.

Her kardeş, en çok üç resimle yarışa girebilir.

Sakın, büyükleri taklit etmeyiniz. Büyükler, sizin gibi resim yapamazlar! Büyüklerin parmağı olduğu görülen resimler, yarış dışı bırakılacaktır.

Sakın, kartpostallara bakmayınız. İçinizden nasıl doğarsa, eserlerinizi öyle yaratınız.

Jüri: Güzel San'atlar akademisi Profesörlerinden: Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Zeki İzer, Kenan Temizan, ve Vedat Nedim Tör.

Resimler, 30 Haziran 1945 tarihine kadar gönderilmelidir.

Resimlerin arkasına adınızı ve adresinizi yazınız.

Jürinin kararı 15 Temmuzda gazetelerde ilân edilecektir.

Sergi, 23 Temmuzda açılacaktır.

Sergi, Amerikaya ve İngiltere'ye gönderilecektir.

Mükâfatlar:

Resim yarışında birinci gelene 100 lira, ikinciye 50 lira, üçüncüye 20 lira, dördüncüden ellinciye kadar da birer güzel hediye verilecektir.

Haydi kardeşlerim, kendinizi gösterin!

Temizlik yarışımız!

Her yılın 12 sayısını tertemiz saklıyan kardeşler arasında kur'a çekeceğiz. Temiz kolleksiyon sahibi 50 kardeşe birer güzel hediye vereceğiz.

Sağlık yarışımız!

Sağlığını korumasını bilen, okulunu hiç bir gün kaçırmıyan kardeşler, okullar kapanınca, adlarını, adreslerini ve hangi okula gittiklerini bize bildirsinler. Bakalım onların kısmetine de ne çıkacak?

Çalışma yerimize geliniz!

Doğan Kardeş'in idare yeri: Beyoğlu İstiklâl caddesindeki Yeni hanın ikinci katındaki odadır. Eğer söylemek istediğiniz bir şey varsa veya mektuplarınızı elden vermek istiyorsanız, her gün saat 4-5 arasında, İdare yerimizde sizinle konuşacak birisini bulabilirsiniz. Tünelden çıkınca, Galatasaraya doğru giderken, soltaraftaki büyük Yeni Han!

Bana abone olunuz!

Doğan Kardeş'i sevdinizse, onu bütün arkadaşlarınıza tanıtınız.

Doğan Kardeş'e abone olmak ne demektir? Bunu 29-uncu sayfada okuyunuz. Eğer ***Doğan Kardeş'***e abone değilseniz, gelecek sayıdan itibaren siz de abone yazılabilirsiniz.

●

15-inci sayfadaki « Bakalım kim biliyor? » sorularının cevapları:

Van gölü ● Üçte ikisi ● Edison ● En az bir buçuk, en çok 6 kilo ● Paristeki Eyfel kulesi 300 metre ● New-York'ta 380 metre ● Semplon Tüneli 19803 metre ● 7 — 2.500 — 3.100 — 150.000 kilo ● Elmas, saf kömürdür. Hiç kül bırakmadan yanar! ● 108.000 defa, 11.000 litre ● 5 litre ● 222 tane.

Doğan Kardeş Musabaka Kuponu: 1

Doğan Kardeş

Varyete

6 Bilmece:

Baharı haber verir,
Bülbüle neş'e verir,
Her renk entari giyer,
Bahçelere şan verir.

Gül.

Anası yayvan kadın
Babası büklüm hoca,
Kızı güzellerden güzel,
Oğlu meclislerde gezer!

Asma yaprağı, asma,
üzüm, şarap.

Elle tutulmaz,
Bardağa konmaz,
Ondan tatlı şey olmaz!

Uyku.

Baktım maymun suratlı,
Açtım sütten tatlı.

Hindistan cevizi.

Ak gümüşten bir kale,
Mahbusu herkes bile,
Güneş onu kurtarır,
Evine ulaştırır.

Buz.

Kırk yıl saymak tüketmez,
Ancak tasa ağartır,
Sayısını azaltır.

Saç.

Gülmek için:

Sütün en taze kaldığı yer neresidir?

İnek memesi!

Ne vakit iki kerre iki beş eder?

Hiç bir vakit!

Bu resimde hayvanların başları ve gövdeleri yanlış takılmıştır. Yanlışları bulun! Meselâ No. 1 kuğu başı horoz gövdesi!

Daha okumayı iyice sökemiyen Leyla'ya öğretmeni sorar:
— Çocuğum neden böyle ağır okuyorsun?
— Efendim, büyük annem, « Acele işe şeytan karışır! » diyor da ondan!

İmlâ dersinde, nokta ve virgülleri nerelere koyacağını bilmiyen Mehmet, imlâsını noktasız virgülsüz yazar ve sahifenin sonuna bir çok.,;?! koyar, altına da «Herkes yerine marş, marş!» yazar. Öğretmen; imlâsını yazarken nokta ve virgülleri niçin koymadığını sorunca; «Efendim, ben onlara yerlerine gitmeleri için emir verdim, onlar söz dinlemedilerse benim ne kabahatım var!» der.

Çabuk ol!

Bu duvarı badanalamalı mı? badanalamamalı mı?

Şu yoğurdu sarımsaklasakta mı saklasak, yoksa sarımsaklamasakta mı saklasak?

Daha çabuk!

Sen, kapı gıcırdatanlardan mısın?
Yoksa, ateş kıvılcımlandıranlardan mısın?

→ *Hangisi doğru yolda?!*

Kâğıt ve Basım İşleri A. Ş.